

“รวย..แบบตลาดย้อนยุค” ?

วีระยุทธ เชื้อไทย

รองผู้อำนวยการ

สำนักบริการผู้ประกอบการ

“ตลาดน้ำอัมพวา” น้อยคนนักที่จะไม่รู้จักตลาดน้ำแห่งนี้ ผมเองมีโอกาสแวะเวียนไปเที่ยวชมตลาดน้ำแห่งนี้หลายครั้ง และไปทุกครั้งก็ยังประทับใจทุกที ด้วยเสน่ห์ของ อัมพวา แม้วันนี้ผู้คนในตลาดจะมีความเป็นเมืองมากขึ้นก็ตาม สิ่งหนึ่งที่ทำให้อัมพวายังมีเสน่ห์ ที่เห็นได้ชัดคือ สภาพบ้านเรือนที่อยู่ของผู้คนริมสายน้ำแห่งนี้ ภาพเรือนไม้ริมสองฝั่งน้ำ อาหารการกินแบบพื้นบ้านเรียบง่าย หอรัศมีตร้อยด้วยวัสดุธรรมชาติ ปั้งย่างนึ่งกินริมท่าหน้า เสริมร้านค้าริมน้ำที่ยังคงสภาพความเก่าแก่ด้วยตู้กระจกไม้ขนาดใหญ่ ภาพพระบรมฉายาลักษณ์ที่ดูเก่าควรค่าแก่การสะสม การจัดเรียงภาพถ่ายโบราณ แบบชิดติดกันหลายภาพเป็นแถวยาวเต็ม บนผนังเรือน พื้นไม้กระดานที่มีขนาดกว้างเรียบมันเงา เป็นบรรยากาศที่เราคนในยุคเทคโนโลยี 3G ต้องการย้อนกลับไปในอดีตเพื่อรำลึกถึงรากเหง้าความเป็นอยู่และภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ

อันที่จริง บรรยากาศแบบนี้ชุกช่อนอยู่ในทุกจังหวัดของประเทศไทย อยู่ที่จัดการบริหารจัดการของจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะให้ความสำคัญหรือไม่ อัมพวา พื้นดินซีพพร้อมการเล่าเรื่องอดีตจากผู้คน

ในชุมชน ภายใต้การสนับสนุนของเทศบาลตำบลอัมพวา ถือเป็นการฟื้นคืนชีพแบบมีนัยสำคัญทางการตลาดอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะฟื้นชุมชนริมน้ำสำคัญ คนอัมพวา ยังดึงอดีตของชีวิตกลับมาด้วย ทั้งเรื่องราวของ แผลอิน-จัน แผลดสยามตัวติดกันคู่แรกของโลก ซึ่งเกิดที่ อัมพวา เรื่องราวของศิลปินที่โลกยกย่องให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก ครูเอื้อ สุนทรสนาน ซึ่งเป็นคนอัมพวา หรือแม้กระทั่งพระราชประวัติของล้นเกล้ารัชการที่ ๒ ทั้งหมดคือเสน่ห์ ที่ส่งเสริมให้อัมพวา ฟื้นคืนชีพกลับมาเป็นตลาดสำคัญอีกครั้ง

สิ่งที่ผมกล่าวมาทั้งหมดเป็นภาพที่เราท่านทั้งหลายเมื่อเดินทางไปก็จะพบเห็น แต่ความสำเร็จของตลาดอัมพวา ยังมีภูมิปัญญาของชุมชนซ่อนอยู่ด้วย นั่นคือ สินค้าชุมชน ที่เป็นอาหารการกินแบบดั้งเดิม พวกขนมหวานต่าง ๆ ที่ตกใส่หม้อดินใบเล็ก น้ำผลไม้ น้ำจากดอกไม้ต่าง ๆ ซึ่งมีนักวิจัยมาศึกษาวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อยอดภูมิปัญญา มีไอศกรีมดอกไม้ จากดอกกุหลาบ ดอกเข็ม น้ำมะเนียด (น้ำอัดลมโบราณ) และอื่น ๆ มีตุ๊กตาสั่งกะสีย้อนยุค ของฝากจำพวกงานฝีมือ เหล่านี้กลายเป็นตลาดที่เหมาะสมจะซื้อของฝากจากอัมพวาเมื่อได้แวะมาเยือน

ความสำเร็จที่สร้างความร่ำรวยให้กับผู้คนอัมพวา ที่ผมสังเกตได้ก็น่าจะเป็นเพราะ คนอัมพวา รู้ว่าคุณค่าของชุมชนและภูมิปัญญาของพวกเขา คืออะไร? และนำมาออกมาใช้สร้างสินค้าและบริการที่สอดคล้องกับ บริบทหรือความเป็นอยู่วิถีชีวิตของอัมพวาได้อย่างกลมกลืน จนเป็นเสน่ห์ ดึงดูดผู้คนจากทั่วสารทิศ ให้เดินทางมาที่อัมพวา “คนอัมพวาจึงขาย วิถีชีวิตหรือที่เรียกว่าวัฒนธรรมของชาวอัมพวา” จนสามารถสร้างรายได้ สร้างความร่ำรวยให้ชาวอัมพวาอย่างมั่นคง เพียงพอที่จะเป็นตัวอย่างชุมชนที่ประสบความสำเร็จจากการต่อยอดวิถีชีวิต และ วัฒนธรรมชุมชนอย่างยั่งยืน ที่เรียกเป็นคำสมัยใหม่ว่า “ตลาดย้อนยุค”